

AAL ONDER WATER

Ali Zamir

Aal onder water

Vertaald uit het Frans
door Floor Borsboom

WERELDBIBLIOTHEEK · AMSTERDAM

De vertaalster ontving voor deze vertaling een projectwerkbours van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De lexicale, grammaticale en syntactische bijzonderheden van deze roman zijn een bewuste keuze van de auteur, die door de oorspronkelijke uitgever zijn gerespecteerd.

De Nederlandse vertaling volgt hierin het origineel, naar de letter en de geest.

Oorspronkelijke titel *Anguille sous roche*

© Le Tripode 2016

© Nederlandse vertaling Floor Borsboom /

Uitgeverij Wereldbibliotheek 2018

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Bart Rouwhorst / Studio Ron van Roon

NUR 302

ISBN 978 90 284 2715 0

www.wereldbibliotheek.nl

mijn vader Weetal denkt echt dat hij alles weet

O, de aarde heeft me uitgespuugd, de zee slokt me op, de hemel kijkt al naar me uit, en nu ik weer bijkom zie ik niks, hoor ik niks en voel ik niks, maar dat maakt geen barst uit, want ik ben ook niks waard, waarom zou ik gaan liggen kniezen als alles hier straks ophoudt, *'wie op sterven na dood is moet niet bang zijn om weg te rotten'*, zei mijn vader Weetal tegen ons, de man die de wijsheid in pacht had, en die me wel de naam Aal had gegeven maar niet wist dat iedereen in zijn eigen vijver leeft, dat in elk hol een aal en in elke stilte een verrassing schuilt, maar dat verrassingen verschillen, want dat hangt weer af van de diepte van die stilte, ik zei mijn vader Weetal, want ik heb er nog eentje, en wat ze me daarover hebben verteld is dat een of andere onbekende knakker, maar dat van die vaders hoeft echt niemand te verbazen, want zoals er mensen zijn die maar één vader hebben zijn er ook mensen met meer dan twee, ikzelf heb er voorlopig dus twee, maar dat is een ander verhaal,

het is hier tegelijk een spookhol en een woestijn, ik heb het gevoel dat ik in een enorme donkere afgrond lig, is dit soms een graf, geef antwoord als jullie me kunnen horen, zou dit soms mijn laatste rustplaats zijn, want geen spoor hier van

de armoedige meute waar ik deel van uitmaakte, of van de paniek om me heen waar ik zelf geen centje last van had, of van dat klagelijke geroep en, o hemeltjelief, van dat hartverscheurende gehuil en gesnik dat horen en zien je af en toe verging, hier kan geen sterveling beweren dat hij hoe dan ook nog in leven is, maar wat zeg ik nou, zelfs het idee van wat leven wordt genoemd is in deze toestand totaal ongehoofdwaardig, nogmaals, het is behoorlijk rampzalig, wie zegt me dat ik leef, in aalsnaam, kan iemand me antwoord geven om tenminste mijn twijfels weg te nemen, het enige wat ik me nu kan bedenken is dat ik hier lig te ijlen, alles is zo leeg en nietszeggend, te beginnen met die onbeduidende duisternis die al niks meer voorstelt en alleen nog maar een heel gewoon donker is, en ook geen spoor meer van die onaangename geluiden die mijn hoofd vulden en die ik verwarde met het kabaal van de spookachtige golven, ja, die golven die als furieuze monsters over ons heen sloegen, want dat geraas paste precies bij het gekrijs van de doodsbange vrouwen en kinderen, het geschreeuw van de mannen die om hulp riepen en na een tijdje van pure wanhoop geen krik meer gaven, alsof ze hadden begrepen dat ze zich moesten neerleggen bij hun tragische lot, als verworpenen der aarde die een stille dood sterven op een gruwelijk slagveld, het vreemdste is dat ik nu wel in mezelf zit te praten maar dat er van buiten of van binnen niks meer tot me doordringt, het is één grote chaos, zou ik al in de hemel zijn, potverdorie, wat is er toch aan de hand, ik voel niks van die golven die me er echt onder proberen te krijgen of van die huizenhoge rollers die breken op mijn lijf en me een pak slaag geven van heb ik jou daar, of van de bittere kou,

maar één ding is tenminste zeker in dit lege labyrint, ondanks die duisternis en die vreemde stilte en ondanks dat er niks tot me doordringt zie ik alles nu weer voor me, maar niet met mijn ogen, hoor, hoe dan wel, ik heb geen flauw idee, ik zeg gewoon maar wat, zoals ik heb geleerd in dit theater dat de wereld wordt genoemd, ik papegaai er dus gewoon op los, ik zie beelden die alsmaar rondgaan door mijn hoofd, beelden die als een dolle over elkaar heen buitelen en op elkaar botsen, uit die zwerm van spookachtige en opdringerige hersenspinsels weet ik niet welke ik moet kiezen, eerst zie ik mijn stad, Mutsamudu, met zijn hart, de medina, die ook een veilig hol voor me was, ik ben nu nog kwetsbaarder dan de hiel van die zogenaamde held die Achilles werd genoemd, ik lig hier nu te creperen omdat ik uit mijn hol ben gegooid, ik had er tot nog toe de ziel van bewaard, de stilte, maar kijk, die gooi ik nu ook in één keer overboord, hebben jullie wel eens een aal haar stilte zien verbreken, nou, dat doe ik omdat ik niets meer ben, als je je hol verliest verlies je ook je stilte, dus je echte leven, met al zijn geheimen, dat is een waarheid als een koe, dat hoeft ik jullie echt niet uit te gaan leggen, ik was een stomme troela en ben nu een thuisloze trien, laat me er dus maar alles uitgooien tot ik overmand word door de eeuwige slaap,

kijk, het is me gelukt om een eerste beeld te vangen, vluchtig als een wild beest, nu weet ik tenminste waar ik vandaan kom, wat een moeite, verdomme, en kijk, ik zie vooral onze buurt, Mjihari, de oudste wijk van Mutsamudu, wat is het mooi om je dingen te herinneren terwijl je kopje-onder gaat, en niks geen trieste visioenen, want ik heb nergens spijt van,

wat is het fijn om je gewoon jezelf te voelen ook al ga je dood, voorlopig ben ik tevreden met die twee prooien die ik heb gevangen, want bij de jacht moet je nooit vergeten dat één prooi in de hand beter is dan tien in de lucht, anders ben je alles kwijt en blijf je zitten met een lege maag, ik honger naar herinneringen, mijn geest smacht ernaar, maar toch heb ik al twee soorten zoogdieren gevangen, ik weet niet tot welke klasse ze behoren, stel me geen vragen, alsjeblijft, waar het om gaat is dat ik ze in mijn hoofd heb, kijk daar, Mutsamudu en Mjihari, die namen roepen van alles bij me op, jeugdige genietingen, kostelijke avonturen, een fantastisch leven vol spanning en sensatie, door die namen zie ik alles weer voor me, want ze roepen als vanzelf, ongevraagd, nog weer andere namen op, God zij geloofd en geprezen, als je op het punt staat deze wereld te verlaten kan je beter herinneringen ophalen, al moet je op de tast in het verleden wroeten, dan de pest in hebben, jammeren en klappertanden als een uilskuiken dat niets terecht heeft gebracht van haar rol,

de wijk is nu heel dichtbij, ik kan hem zien en ruiken, als een stralend snoetje, zo levendig en beweeglijk, hij loopt over van leven, ik zie het strand, en de prauwen die er op een rijtje liggen voor de kaap, niet alleen in de lengte maar ook in de breedte, van links naar rechts en omgekeerd, zoals de auto's die ik op de stoepen zag staan als er een trouwpartij was onder de benzoëboom, er zijn daar altijd vissers, o, die helden van de zee lopen op te scheppen over hun prauwen zoals de rijken over hun auto's, ze gunnen elkaar het licht in de ogen niet, zijn de hele tijd aan het ruziën en schelden en

vliegen elkaar zelfs in de haren als kleine kleuters die op een schoolplein allemaal hetzelfde speeltje willen hebben, zo is het al sinds de wereld de wereld is, moet je mij nou horen, alsof er ooit een moment is geweest dat er geen wereld was, ik heb nog niks zinnigs gezegd en ik klets al uit mijn nek, ja, wat een onzin, ik zou als mijn vader Weetal kunnen zeggen *'wie niet weet wat voor drol hij moet draaien draait eromheen'*,

maar ik dwaal af als een verloren schaap, zien jullie wat ik nu weer zit uit te kramen, waar komt dat verloren schaap nou weer vandaan, ik ben toch geen herder, Mussa Mudu was er wel eentje, maar wie is die Mussa Mudu nou weer, dat zullen we later nog wel zien, hij is niet eens belangrijk voor wat ik wil vertellen, hij is meer voor de geschiedschrijvers, en ik ben voor de aarde wat de aal is voor de zee, als jullie mijn leven willen begrijpen verdiep je dan eerst eens in dat van een aal in de zee, zelfs zij die iets van alen zouden horen af te weten, vissers voorop, weten er geen barst van af, dat is het probleem, er is dus een groot verschil tussen mijn leven en de geschiedenis van die herder, ik wou alleen maar zeggen dat ik de pest heb aan zulke gemeenplaatsen, ze worden ons in de mond gelegd door derderangsacteurs, laten we onze eigen clichés verzinnen om te bewijzen dat we goede acteurs zijn, je moet de juiste woorden kiezen, Aal, maar nu terug naar Mjihari om te begrijpen wat me is overkomen,

ik had het daarnet over vissers, die lui kwamen uit verschillende wijken van de stad maar ze verzamelden zich in Mji-

hari, waar het leven echt het leven is met een hoofdletter L, want er zijn plekken op deze wereld waar dat leven niks voorstelt, zoals hier, wat toch ook wel weer een goeie plek is voor een aal die al spartelend ten onder gaat, ik bedoel die zich verzet met heel haar lijf, wat ik nu dus doe ook al ben ik hier alleen, zo gaat dat nu eenmaal als een alig leven ten einde komt, ik zei dus dat die vissers altijd ruzie maakten, want óf ze wisten niet hoe ze de klanten onderling moesten verdelen als ze met een vloedgolf aan vis zaten opgescheept, óf ze kwamen juist om in een zee aan klanten die het aantal kilo's vis dat ze hadden gevangen verre oversteeg en wilden niet verantwoordelijk worden gehouden voor de verkoop van hun vis, iedereen ging zijn verantwoording uit de weg om niet met lede ogen te worden bekeken, want bij een tekort aan vis waren er aan ogen nu juist weer te veel, een wissewasje kon al in een twistappel ontaarden,

de vissers maakten elkaar dus uit voor rotte vis, maar ze begrepen toch ook wel dat ze onderdeel uitmaakten van dezelfde clan, soms zagen ze elkaar zelfs als broeders van hetzelfde bloed, als er bijvoorbeeld een klant was die ruzie zocht met één van hen kreeg hij te maken met allemaal, echt stuk voor stuk, want die lui stonden altijd klaar om elkaar te vuur en te zwaard te verdedigen tegen krachten van buiten die het waagden de familie aan te vallen, als er vis bij de vleet was hadden de vissers niet genoeg klanten, en die maakten daar dan natuurlijk gebruik van om ze hun prijs op te leggen, wat alleen lukte als een van de vissers onder de duiven van zijn maten schoot en stiekem akkoord ging met de prijs die hem door de klant was opgedrongen, maar meestal gingen

ze niet zo ver om hun collega's af te vallen, als een van hun moord en brand schreeuwde tegen een klant bemoeide de rest zich ertegenaan, ze speelden meestal onder één hoedje, de arme klant kon dan niets anders dan de vastgestelde prijs betalen, want de vissers brachten hem scheldend aan het verstand dat ze hun vissen nog liever thuis zouden opeten, ook al rotten ze weg, want er was bijna geen visser die een ijskast had, ja, dat kwam maar zelden voor, eerlijk gezegd vonden ze elektriciteit te duur betaald, ik wist dat ze dat zeiden om de klant te misleiden en hem te laten bijten, zoals ze op zee met vissen deden, ze zeiden dat je nog beter rotte vis kon eten dan je beet laten nemen door een gierige klant, maar noem mij eens een visser die ook maar een cent aan zijn neus voorbij laat gaan en nog liever rotte vis eet, dat was allemaal komedie, en ik lachte daar natuurlijk om, maar ik vond het heerlijk om op het terras van ons huis getuige te zijn van die dolkomische scènes als uit een klucht, ze deden me denken aan de komedies van Molière die we op school moesten lezen, ja, daar moest ik aan denken als ik ze op het strand vissen of een weegschaal en zelfs roeispanen uit elkaars handen zag rukken als ze het ergens niet over eens konden worden,

ik keek mijn ogen uit en deed me te goed aan die vissersdrama's, meestal kon ik hun dialogen niet verstaan, ik verzong hun teksten er zelf bij tot mijn vader Weetal thuiskwam om me alles haarfijn uit de doeken te doen, ik vroeg hem daar niet om, dat deed hij uit zichzelf, elke dag, want hij hoorde zichzelf graag praten, hij leek wel een langspeelplaat, ik was een keer getuige van een uitbarsting van een visser tegen een

klant en kon niet goed horen wat er werd gezegd, want de wind vloog me om de oren en er was ook te veel zon, maar met mijn hand boven mijn ogen zag ik Weetal lachen toen zijn maat tegen die klant zei, het was een oude man, *'ga eens kijken wat we elke dag op zee te verduren hebben, dan zouden jullie weten dat die aalmoezen van jullie ons echt niet kunnen bekoren, we zijn bijna van de liefdadigheid, want jullie kunnen ons toch niet betalen, maar sowieso hebben we niks te verliezen'*, en toen had een andere visser die erbij stond zich de volgende wijsheid laten ontvallen, *'een zeeman heeft niks te verliezen'*, en Weetal vond dat zo schitterend dat hij er elke keer dat hij van zee kwam mee op de proppen kwam, als een klant mijn vader tegen zich in het harnas joeg bleef hij nog ik weet niet hoe lang spinnijdig, hij kwam op hoge poten thuis en begon te oreren, ik weet niet hoe ik het anders moet noemen, want hij richtte zich tot niemand in het bijzonder, hij praatte in zichzelf, ik dacht dat het hem misschien opluchtte om zo in de ruimte te kletsen, vooral als hij zei *'een zeeman heeft niks te verliezen'* of *'laat ze allemaal maar hun gang gaan, iedereen is koning in zijn eigen rijk'*, mijn vader Weetal zei dat een klant die altijd wil onderhandelen net een jager is die een bos in gaat om de boel op te schudden, wee degene die vissers op zijn weg vond, want die vonden altijd wel een excuus om als woeste leeuwen van zich af te bijten,

ik dacht eerst dat behalve ik alleen de paar getuigen die aan het relaxen waren op het muurtje naar die toneelstukjes zaten te kijken, maar toen besepte ik me dat ook de ossen zonder blikken of blozen genoten van al die heerlijke spektakels,

want de mensen hielden hun ossen op het strand, en bovendien bezaten die beesten een grote vrijheid, meer dan ik die thuis werd opgesloten om een brave aal van me te maken, waarom ik dat zeg, ach kom, in aalsnaam, kunnen jullie je niet een keertje in me verplaatsen, die ossen hadden alle vrijheid, want ze konden 's avonds laat de stad in om rond te wandelen als geliefden die hun huwelijksnacht doorbrachten in luilekkerland, ze kenden de medina beter dan ik, vaak joegen ze de mensen die op weg waren naar het ochtendgebed de stuipen op het lijf, op een dag hadden ze zelfs een oudje de dood in gejaagd zonder dat ze iets in de gaten hadden, ja logisch, want ze hadden haar met geen vinger aangeraakt, het oudje zag de beesten pas toen ze er op de hoek van een straat tegen aanliep, ze was er met haar mond wijd open en haar ogen op steeltjes voorgoed en voor eeuwig in gebleven, ze hadden het lijk pas later die ochtend gevonden, ze hadden eerst niet geweten dat het een lijk was, want het stond kaarsrecht en leek net een marmeren standbeeld dat een plaatsje in een museum verdiende, iemand had het lichaam nog niet aangeraakt om te kijken of het wel een mens was of het viel om als een ontwortelde boom, maar die ossen hadden zich niet druk gemaakt, die waren gewoon aan de wandel en hadden rustig hun weg vervolgd alsof er niks aan de hand was, ze liepen achter elkaar aan en zwierden met hun staart van links naar rechts als om te zeggen dat het hun beurt was om de scepter te zwaaien over de stad, maar dat is weer een ander verhaal, we hadden het over de ossen en de toneelstukjes van de vissers op het strand, zit niet zo te kletsen, Aal, verdomme, zo veel tijd heb je niet meer, hou eens op met om de hete brij heen te draaien, uilskuiken dat je bent,

de ossen waren ook getuige van die ruzies en beleefden daar veel plezier aan, want als de situatie uit de hand liep loeiden ze om de boel te sussen en lieten ondertussen gewoon alles lopen, maar als een os dan per ongeluk te dichtbij kwam gooiden de vissers stenen naar hem toe, want die wilden maar niet begrijpen dat die os ook wel eens naam wou maken door een beetje vrede te stichten, dan zou hij ook die onderscheiding winnen die de Nobelprijs wordt genoemd, waarom niet, dus die arme schepselen die dieren worden genoemd gingen maar liever een stukje opzij om zich niet tweemaal aan dezelfde steen te stoten, ze loeiden alleen maar terwijl ze het keukenafval stonden te herkauwen dat op het strand werd gegooid en knipperden met hun ogen om aan te geven dat ze de situatie maar niks vonden of echt diep geschokt waren, mijn vader Weetal kwam op een dag terug van het strand en zei dat een os op zijn rechtervoet had gepiest toen hij druk in gesprek was met zijn beste vriend Toeverlaat, hij schold het beest verrot en wou het acuut de keel doorsnijden, maar toen hij die stommititeit wou begaan sprong Toeverlaat boven op hem, want dat kon hem duur komen te staan, de eigenaar zou hem echt niet met rust laten, Weetal pakte dus van pure razernij een groot mes dat hij gebruikte om zijn vissen open te snijden, want vissen werden eerst schoongemaakt en dan pas gewogen, maar Toeverlaat duwde de hand met het mes opzij en zij *'je gaat toch geen os kelen omdat hij je onder heeft gepiest, dat is geen goed idee, dat zou gestoord zijn, vind je niet, denk je dat je nog een nachtje rustig zou kunnen slapen'*, en Weetal antwoordde *'ach, wat nou, ik ben echt niet bang voor een rechtszaak, ook al gooien ze me in de cel, een zeeman heeft niks te verliezen,*

weet je wel, wie denkt dat stomme rund wel dat hij is dat hij zijn stinkurine over me heen giet, denkt hij soms dat hij uit de dij van Jupiter is gekomen of zo, en toen verkocht hij het achterwerk van die os een keiharde schop en waarschuwde de andere ossen, zelfs zij die er niks mee te maken hadden en alleen maar getuige waren, *'denken jullie maar niet dat ik net als dat arme oudje ben dat jullie in de medina hebben vermoord, jullie zijn dan misschien wel zo sterk als ossen, maar wacht maar tot je tegen iemand aanloopt die zo sterk is als een beer'*, de os was weggelopen maar Weetal was niet tot bedaren gekomen, zoals hij tekeering leek hij wel niet goed wijs, hij keek naar zijn voet en schold maar door, *'rot-beest, ik weet niet waarom ik je keel niet heb doorgesneden, je was het echt niet meer waard om te leven'*, hij kwam terug van het strand en bleef maar tieren alsof hij closetwater had gedronken zoals ze bij ons zeggen, hij zei dat die os hem brutaal had aangekeken toen hij hem onder had gepiest, dat arrogante beest had het dus helemaal aan zichzelf te danken, *'als ik hem die schop niet had verkocht, zou die klier nu nog steeds de draak met me steken'*, ik was het spuugzat om hem als een idioot tekeer te horen gaan, wat nou, al die boosheid vanwege een beetje ossenpies, dus toen zei ik dat ik een lekkere maaltijd, zijn lievelingsgerecht, voor hem klaar had gemaakt, want ik wou dat hij zijn mond hield, en toen keek hij me even aan alsof hij wel doorhad wat ik in mijn zin had, en in zijn blik stond te lezen *als ik jou was zou ik zelf mijn mond maar houden'*,

ik had broodvruchten met vis klaargemaakt, Weetal was dol op dat gerecht met broodvruchten dat bij ons *mtsongolo*

wordt genoemd, *mtsongolo* wordt gemaakt van gekookte broodvruchten met een vis- of vleessaas eroverheen, maar Weetal at zijn *mtsongolo* het liefst met veel peper erin,

als gewoonlijk, voor hij rechtstreeks het woord tot me richtte, vroeg hij me eerst zonder me zelfs maar aan te kijken, alsof hij tegen de muren praatte, *'is Adder nog niet thuis, wat doet ze zo laat nog op school'*, en dan begon hij over mijn zus Adder en moest ik zijn waarschuwingen aan haar adres aanhoren, hij leek dan net een klein kind dat het ook niet meer wist, hij vroeg zich de hele tijd af waarom Adder deed zoals ze deed, werd het nooit moe om haar de les te lezen of elke dag te zeggen als ze er weer eens niet was *'ik vind het maar niks, je zus speelt een rottig spelletje met me, ze weet niet dat ze met vuur speelt, maar pas op, daar komt ze nog wel een keertje achter, we zullen wel zien wie hier de stijfkop is en echt tot het uiterste gaat'*, zijn georeer viel af en toe stil, maar ik vergiste me altijd als ik dacht dat hij was uitgepraat, ik denk dat hij verwachtte dat ik ook iets zei, dat ik hem gelijk gaf of zo en ook vond dat Adder straf verdiende, maar ik zweeg in alle mogelijke talen, en dan ging hij weer door, *'hoe vaak ik niet tegen haar heb gezegd dat ze niet meer dan een half uurtje met dat schorem rond moet hangen, het lijken wel loslopende honden, vroeg of laat komt ze er wel achter wie ik ben, je kan een kind niet leren dat rode peper brandt'*, op een gegeven moment leek hij een andere toon aan te slaan alsof hij zich wou rechtvaardigen voor alles wat hij van ons eiste, hij nam de tijd om demonstratief uit de doeken te doen hoe hij over het leven dacht, als hij zo begon riep hij driftig uit *'ach, waarom moeten jullie me zo teleurstellen, ik doe*

alles wat nodig is om jullie in het leven te laten slagen, ik was echt niet gek toen ik jullie die namen gaf, en hopla, dan kwam voor de zoveelste keer de verklaring van onze namen, want elke keer dat mijn vader Adder de mantel uitveegde begon hij over onze namen, vooral die van Adder, hij zei tegen haar ‘ik heb je Adder genoemd om je leven te redden, snap dat nou eens een keer, een adder sist om af te schrikken, dat moet je alleen doen met het schorem dat achter je aan loopt, niet om mij op de zenuwen te werken en me de hele tijd teleur te stellen na alle moeite die ik voor je heb gedaan, Adder, je gehoorzaamt niet, wanneer word je eens een keertje wakker en hou je er eindelijk mee op om je waar je ook gaat of staat te laten begeleiden door die vrijers van je, wanneer hou je er eindelijk eens mee op om met die knakkers als een stel wilde katten over straat te zwerven, straks word je zelf nog uitgesist en weggejaagd’, hij stopte met praten alsof hij nadacht over een oplossing voor hij weer verderging, ik zag dat hij zich zwaar opwond, want volgens mij kon hij de situatie totaal niet aan, en dan begon hij haar weer soort van de les te lezen, ‘kan je je niet net zo gedragen als je zusje Aal, probeer een voorbeeld aan haar te nemen, ik heb haar nooit met van dat gespuis gezien en bovendien komt ze altijd op tijd thuis, ik weet zeker dat ze geen seconde zal aarzelen om tegen het tuig dat het waagt haar aan te spreken te zeggen wat ik jullie heb ingeprint, “als je een echte man bent, ga dan eerst naar mijn vader voor je ook maar een woord tegen me zegt”’, echt, ik vond dat achterlijk, ik zou dat nooit tegen wie dan ook zeggen, vanwege mijn alige aard kijken mensen wel voor me uit, ik was echt heel anders dan Adder, ja, maar ik was ook niet de Aal die Weetal dacht dat ik was, hij sloeg

de plank faliekant mis, en daar zou hij tot zijn grote verdriet nog wel achter komen, hij wist niet wat hij zei toen hij de euvele moed had om Adder aan te raden in mijn voetspoor te treden, mijn sluipende gang was zo goed als onzichtbaar voor het blote oog, daar waar stilte een alarmkreet is kunnen de eerste de beste ogen heus niks zien, dat is een ding wat zeker is, alleen de grijze cellen kunnen in zo'n situatie nog een kansje wagen, of anders wel de bruine *excrementen*, om het schouwspel op te leuken,

Weetal haalde onze namen er te pas en te onpas bij om ons in de mysteries van het leven in te wijden, het was zijn manier om de dingen te bekijken, als armzalige filosoof van de koude grond op een eiland in de Indische Oceaan, maar ik haatte het echt als hij me met Adder vergeleek, want hij kende me domweg niet en vergiste zich dus zwaar als hij dacht dat anderen net zo waren als hijzelf, verdomme, wanneer zullen die heethoofden eindelijk begrijpen dat deze wereld een onmetelijke oceaan is waarin schepselen van elkaar verschillen, ook al behoren ze tot dezelfde soort,

waar waren we ook alweer, o ja, we hadden het over Weetal de zedenprediker met zijn gemekker waarom hij ons onze namen had gegeven, dus na een korte stilte ging hij weer tegen Adder tekeer, *'wat is dat voor adder die van die snotjongens naar zich toe lokt, wat is dat voor ezelin die de clown uithangt of zich als een poesje laat aanhalen, liefkozen en strelen, vertel me dat eens'*, als het over Adder ging haalde mijn vader Weetal zich de hele tijd van alles in zijn hoofd, hij had veel meer vertrouwen in mij, hij gaf haar minstens drie keer per